

РАСПРАЦОЎКА ТВОРЧАЙ РАБОТЫ ПА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ Ў 5 КЛАСЕ

НАСТАЎНІК РАБЦАВА ЛЮДМІЛА УЛАДЗІМІРАЎНА

Літаратурная работа па пройдзеных творах маральна-этычнай і ваеннай тэматыкі.

5 клас

1. Я.Колас “У старых дубах”.

2. М.Лынькоў “Васількі”.

3. Р.Барадулін “Бацьку”.

4. А.Кудравец “Цітаўкі”.

5. Г.Далідовіч “Страта”.

I. З якога твора ўрыўкі?

1. Ён устаў і, хвалюючыся, пачаў гаварыць. Гаварыў ціха, ясна і вельмі глыбока, нібы настаўнік.
2. Такіх дубоў цяпер рэдка дзе ўбачыш. Іх не чапала рука людская.
3. А голас Бобіка чуўся ўжо ў самым рагу.... Мусіць, нехта скочыў з яблыні.
4. Ля весніц толькі зноў твой вяз крануў галінкамі за плечы.
5. І тут жа расказваў свайму сябру здарэнне з якім-небудзь асілкам.
6. Ён выстраліў некалькі разоў у Міколку і потым, нібы спужаўшыся чагосьці, хутка схаваў задымлены рэвальвер.
7. Нешта ж трэба рабіць.... Ён перайшоў вуліцу, зайшоў на двор дзеда Нупрэя.... Ён дапаможа, параіць.
8. Кастусь не чуў, як Валік паклаў яму ў кішэню два вялікія яблыкі.
9. Ніякі ўрач, нават прафесар, мне не паможа.
10. Тады хацелася наўзрыд заплакаць шчырымі слязамі.

II. Герой па апісанні?

1. Глыбей заворвалі маршчыны.
2. Бачыў ён чорныя мундзіры, чорныя шапкі з чырвонымі кантамі.
3. То ж стары чалавек, яму гадоў дзевяноста.
4. Быў у акулярах, надзвычай белы.
5. Было за семдзясят.
6. Найлепшыя дружакі, даўно цягнецца іх дружба.
7. Сінімі васількамі адцвіталі вочы хлопчыка.
8. Акуляры рабілі сур'ёзным, разумным і сталым.

9. Бо ў хаце быў адзін мужчына.
10. Свяцілася кволая ружовасць, а абвіслыя вусы хавалі добрую ўсмешку.

III. Герой па ўчынках?

1. У кіно ў гэты вечар не пайшоў.
2. Заходжу на могілкі, падоўгу стаю ля агароджы.
3. Ты мне не падасі рукі, глядзіш удаль з-пад шкла партрэта.
4. Кінуў на траву хлеб, сарваў ружжо і, гарлапаячы на ўвесь сад, пабег.
5. А шапку я заўжды здыму перад магілай невядомай.
6. Ён проста перакінуў у акно нейкі скрутак, загорнуты ў газету.
7. Схаваўшыся за куст, моўчкі наглядаў за сваім сябрам, і без усякай злой мыслі раптам вылецеў з-за куста.

IV. Каму належаць рэчы?

1. Дасць у торбачку сала.
2. Пенал і любімы компас.
3. Старая школьная торбачка, стары абгрызены пенал, любімы сшытак.
4. Навошта яму гэтае ружжо.
5. Ля весніц толькі зноў твой вяз.
6. Сінія васількі схаваў за пазуху.
7. Прапусціць з ахапкам кветак.
8. Ліпавы кошык ціха ўдарыўся аб зямлю.
9. Там быў ладны кавалак сала і акраец хлеба.
10. Адмысловае адзенне, патфель, акуляры.
11. Чорныя мундзіры, чорныя шапкі.

V. Каму належаць словы?

1. - Я і сам пішу вершы.
2. - Вось наша ўся сямейка ў хаце.
3. - Дзед, мусіць, здагадваецца, хто трасе яблыкі.
4. - І чуў кароткае: "Прыедзе".
5. - Мам, ну чаго ж ты маўчыш?
6. - Вось што, братачка. Садзіся вот. Ну, што мы з табой – адно старое, другое малое.
7. - Ты глядзі ў мяне, паганец....Калі дзе-небудзь і калі-небудзь ты ляпнеш якое слова, я выпягну доўгі твой язык.
8. - Ратуйце! Утапіўся! Гвалт, людзі, ратуйце!
9. - Яблычкаў сабраў....Буду частаваць цяпер.
10. - Нельга так, дзеці. Трэба не засмучацца, а радавацца, што ў наш клас прыбыў добры вучань, выдатнік.
11. - Калі я ўпаду раптам, дык ты не бойся.
12. - А, можа, я скажу настаўнікам, што табе блага?

VI. Закончыць радкі.

1. У кіно ў гэты вечар.....

2. Хадзем з намі гуляць.....
3. Я і сам пішу.....
4. А шапку я заўжды здыму.....
5. І Кастусю здалася, што дзед неяк
6. Ліпавы кошык ціха
7. Базыль і Грышка – найлепшыя.....
8. Сінімі васількамі адцвігалі.....
9. Хацелася пачуць.....
10. Рабіў разам з Міцём.....
11. Міця, можа, быў бы маім самым.....

Адказы:

I. 1) “Страта”; 2) “У старых дубах”; 3) “Цітаўкі”; 4) “Бацьку”; 5) “У старых дубах”; 6) “Васількі”; 7) “Васількі”; 8) “Цітаўкі”; 9) “Страта”; 10) “Бацьку”.

II. 1) маці; 2) немцы; 3) дзед Нупрэі; 4) Міця; 5) дзед Агей; 6) Грышка і Базыль; 7) Міколка; 8) Міця; 9) сын; 10) дзед Агей.

III. 1) Кастусь; 2) Стась; 3) бацька; 4) дзед Агей; 5) сын; 6) Міколка; 7) Грышка.

IV. 1) Грышку ці Базылю; 2) Міколку; 3) Міколку; 4) дзеду Агею; 5) бацьку; 6) Міколку (або сястрыцы); 7) сыну; 8) Міколку; 9) дзеду Агею; 10) Міцю; 11) немцам.

V. 1) Міцю; 2) маці; 3) Кастусю; 4) суседзям; 5) Міколку; 6) дзеду Нупрэю; 7) бацьку Міколкі; 8) Грышку; 9) дзеду Агею; 10) настаўніцы; 11) Міцю; 12) Стасю.

VI. 1) Кастусь не пайшоў; 2) у футбол; 3) вершы; 4) перад магілай невядомай; 5) дзіўна ўсміхаецца; 6) ударыўся аб зямлю; 7) дружакі; 8) і вочы хлопчыка; 9) “Сыноч!”; 10) урокі; 11) лепшым і надзейным таварышам.